

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA

2.1. Charakterystyka i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska

2.1.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, gmina Dobra położona jest w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego, w którego skład wchodzi makroregion Pobrzeże Szczecińskie oraz mezoregiony: w części północnej Równina Wkrzańska (Równina Policka) oraz w części południowej Wzniesienia Szczecińskie.

Teren Równiny Wkrzańskiej charakteryzuje się obniżeniami torfowiskowymi, stanowiącymi użytki zielone lub nieużytki oraz Puszcą Wkrzańską, urozmaiconą wydmami śródlądowymi i torfowiskami. Równina powstała pod koniec plejstocenu z materiałów stożka napływowego Odry i ma kilka stopni tarasowych osiągających od 3 do 19 m n.p.m. Na terenie gminy Dobra mezoregion Wzniesień Szczecińskich charakteryzuje wysoczyzna moreny dennej z północnym fragmentem bezleśnego wału o przebiegu Bezzrecze – Siadło.

Rzeźba terenu gminy Dobra jest dość zróżnicowana. Północna i środkowa część gminy ma charakter równinny, z prawie płaską, piaszczystą powierzchnią. Jedynie lokalnie występują pagóry wydmore. Budują ją rzeczno-jeziorne osady piaszczyste i organiczne. Deniwelacje terenu w tym fragmencie gminy wynoszą ok. 15 m, przy czym teren ten wyniesiony jest do wysokości od ok. 10 do 25 m n.p.m. Na południu gminy teren charakteryzuje się rzeźbą bardziej falistą i pagórkowatą i wyniesiony jest do wysokości od 20 do 60 m n.p.m. Sam układ rzeźby terenu jest pasmowy, południkowy, składający się kolejno od zachodu: z wału wzniesień wzgórz kemowych, doliny Małej Gunicy, wału glacitektonicznego Stobno-Wołczkowo z wysoczyzną morenową Dołuj i kępą kemową Dobrej-Płochocina, równiny gumienickiej i zachodniego skłonu rynny jeziora Głębokie.

Rzeźba terenu gminy nie stwarza większych ograniczeń w zagospodarowaniu i zabudowie terenu.

2.1.2. Budowa geologiczna, w tym występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Obszar opracowania zlokalizowany jest w granicach jednostki geologiczno-strukturalnej pod nazwą Niecka Szczecińska. Jest to rozległy basen sedymentacyjny, w najgłębszych warstwach wypełniony piaskowcami, iltami, zlepieńcami oraz marglami i wapieniami. Niecka szczecińska należy do wyniesienia mezozoicznego, stanowiącego południowo-zachodnie obrzeże bruzdy duńsko-polskiej, wypełnionej znacznej miąższości osadami młodego mezozoiku i wiąże się z płaską i płytką depresją górnokredową basenu północno-europejskiego.

W budowie geologicznej na obszarze gminy zalegają osady trzeciorzędu, które układają się na rzędnej 30-60 m p.p.m. w części północnej gminy oraz od 60-90 m p.p.m. w części zachodniej i południowej. Utwory czwartorzędowe zbudowane są w przeważającej mierze z ilastych osadów oligocenu, a także w mniejszej części z piasków i mułków z wkładkami węgla brunatnych miocenu (w rejonie Buka, Lubieszyna, Wąwelnicy). Miąższość osadów czwartorzędowych sięga do 200 m (w rynn timer subglacjalnej jeziora Głębokie), a na pozostałym obszarze w przedziale 100-120 m. Na terenie gminy przeważają osady glacialne, reprezentowane przez kilka poziomów glin zwałowych. Powyżej glin znajdują się osady wodnolodowcowe żwirowo-piaszczyste o miąższości 20-40 m, stanowiących główny poziom użytkowy wód podziemnych.

Na terenie gminy ponadto zweryfikowano kilkanaście potencjalnych miejsc występowania ruchów masowych – zwłaszcza w północnej części gminy, na północ od Rybocina oraz na południu w rejonie miejscowości Buk, Dołuje i Koścień. Jedyny teren zagrożony ruchami masowymi występuje na zboczu wzniesienia na wschód od jeziora Stolsko.